815/09

Den 14. april 2009 blev i sag nr. 74.592:

xxxxx xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i PFA Pension, klager over, at selskabet omskrev hendes police til en fripolice pr. 1/2 2006 og følgelig alene udbetaler dækning i overensstemmelse hermed.

Klageren, der er født i 1960 og tidligere har arbejdet i selskabets salgsafdeling, har en dækning for tab af erhvervsevne i PFA Pension, der i henhold til forsikringsbetingelserne giver ret til udbetaling af invalidepension samt til præmiefritagelse, såfremt den generelle erhvervsevne bliver nedsat til 1/3 eller mindre, samt til udbetaling af halv invalidepension samt halv præmiefritagelse, såfremt den generelle erhvervsevne bliver nedsat til mindst halvdelen.

Det fremgår af sagen, at klageren i december 2004 ansøgte selskabet om invalidepension og præmiefritagelse. Selskabet anførte i skrivelse af 11/3 2005 til klageren:

> "Vi har behandlet din ansøgning, og vi har vurderet, at du har ret til midlertidig halv invalidepension på police …43 fra den 5. august 2003.
>
> Endvidere yder vi midlertidig halv præmiefritagelse på police …42 og 43 fra den 1. september 2003.
>
> **Midlertidig halv invalidepension fra police …43**
> Den månedlige halve invalidepension udgør 9.147 kr.

I henhold til den modtagne fuldmagt, vil pensionen blive udbetalt til PFA Pension, så længe der udbetales fuld løn.

Midlertidig halv præmiefritagelse på police …42 og …43
Præmiefritagelsen bevirker, at forsikringsdækningerne opretholdes, og opsparingen fortsætter, som om halvdelen af den sidstgældende præmie fortsat blev indbetalt på forsikringerne i præmiefritagelsesperioden.

For meget indbetalt præmie fra den 1. september 2003, vil blive returneret til PFA Pension.

De to policer, hvorfra der ydes halv præmiefritagelse (og halv invalidepension fra police …43), vil begge blive udskilt på særskilte policer fra den 1. september 2003."

Selskabet fremsendte ved skrivelse af 1/6 2005 en ny police til klageren i anledning af, at hun var blevet tilkendt halv invalidepension. Af denne police fremgår bl.a.:

"Police nr.: …43-1 - udskrift nr. 1 er din police
Ændring af forsikring
Denne police afløser delvist police …43-0
med virkning fra 1/9 2003."

Selskabet anførte i skrivelse af juli 2006 til klageren:

"Vi sender dig her en udskrift af din police …42-1 for din KONTANT PENSION, fordi din police er blevet ændret til en fripolice fra den 1. februar 2006.

En fripolice er en police, der ikke bliver indbetalt til, men hvor vi trækker udgifterne til administration og forsikringsdækning fra i dit depot. Vær opmærksom på, at dine dækninger er nedsat. Vi har beregnet den nye dækning ud fra størrelsen på dit depot den 1. februar 2006.

Hvis du gerne vil indbetale igen
Hvis du på et senere tidspunkt gerne vil indbetale til din police igen, kan det som regel lade sig gøre, hvis vi får tilfredsstillende oplysninger om dit helbred."

For så vidt angik den halvdel af klagerens livsforsikring, der var opnået præmiefritagelse for anførte selskabet i skrivelse af 2/1 2007 til klageren følgende:

"**Vi har fulgt op på din udbetaling**
Vi har modtaget dit opfølgningsskema samt lægeattest.

Din udbetaling er vurderet på ny, og vi kan oplyse, at du findes berettiget til udbetaling af halv invalidepension. Udbetalingen er ikke længere midlertidig.
Pensionen kan længst udbetales til den 1. februar 2025.

Du har oplysningspligt
Vi følger løbende op på din situation. Hvis din helbredstilstand eller tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig, skal du meddele det til os. Hvis du ikke giver besked, kan du risikere at skulle betale ydelsen tilbage."

Klageren blev pr. 1/2 2007 ansat i fleksjob i D.S. Som følge heraf blev indbetalingerne til hendes pension påbegyndt igen. Selskabet anførte følgelig i skrivelse af juni 2007 til klageren:

> "Vi sender dig her din police …43-2, som du har gennem dit arbejde via D.S.
>
> Forsikringsdækningerne er fastsat ud fra bestemmelserne i pensionsaftalen med din arbejdsgiver og oplysninger om din løn, da din pensionsordning blev oprettet. Vi kan løbende regulere dine forsikringsdækninger ud fra indbetalingerne til din pensionsordning. Derfor er det en god ide at se efter, om oplysningerne om din løn er rigtige. Ønsker du at høre, om du har mulighed for at forhøje dine dækninger, er du velkommen til at kontakte os.
>
> **Vi kan have brug for flere oplysninger fra dig**
> Vi har vedlagt en pensionserklæring, der handler om fleksjob, offentlig førtidspension og offentlig invaliditetsydelse. Hvis - og kun hvis - et af punkterne gælder for dig, beder vi dig udfylde erklæringen og sende den til os. Hvis vi får erklæringen fra dig, vil du få en ny police fra os."

Selskabet anførte i skrivelse af februar 2008 til klageren:

> "Vi sender dig her en udskrift af din police …43-1 for din INDIVIDUEL PENSION, fordi din police er blevet ændret til en fripolice fra den 1. januar 2007.
>
> En fripolice er en police, der ikke bliver indbetalt til, men hvor vi trækker udgifterne til administration og forsikringsdækning fra i dit depot. Vær opmærksom på, at dine dækninger er nedsat. Vi har beregnet den nye dækning ud fra størrelsen på dit depot den 1. januar 2007.
>
> **Hvis du gerne vil indbetale igen**
> Hvis du på et senere tidspunkt gerne vil indbetale til din police igen, kan det som regel lade sig gøre, hvis vi får tilfredsstillende oplysninger om dit helbred.
>
> Policeudskrift nummer 1 er din police. Policeudskriften i dette brev er et tillæg til policen. Får du senere flere udskrifter, er de også tillæg til din police - husk derfor at gemme både policen og udskrifterne."

Klageren anførte i mail af 27/6 2008 til selskabet:

> "Jeg sidder lige og kigger på mine policer i PFA.
> Jeg sidder med en police på policenr. …43, som er udstedt pr. 1. september 2003, fordi jeg pr. denne dato blev tilkendt halv invalidepension. Den fortæller mig, at der er præmiefritagelse på.
>
> Så sidder jeg med en police på samme police, der fortæller mig, at forsikringen er omskrevet til fripolice pr. 1. januar 2007.... Dette forstår jeg ikke??
>
> Jeg ved at man ved en fejltagelse, havde ændret denne police i forbindelse med min ansættelse under D.S. den 1. februar 2007.
>
> PFA opdagede selv fejlen og udstedte en ny police til mig policenr. …46...., men hvorfor er præmiefritagelsen så røget på police nr. …43 i denne forbindelse??? det må da være en

fejl, at den er ændret til fripolice...?? Den burde da være ændret tilbage som den var inden min ansættelse under D.S., da fejlen blev opdaget????

Jeg forstår det ikke?? Dette må I gerne undersøge nærmere."

Selskabet anførte i skrivelse af 5/8 2008til klageren:

"Din police blev omskrevet til fripolice den 1. februar 2006 efter 3 måneders henstand i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes afsnit B § 3 stk. 1.

I juli 2006 sendte vi policeudskrift, hvor det både fremgik af fremsendelsesbrevet og af policeudskriftet, at forsikringsdækningerne var nedsat. I den forbindelse har vi ikke registreret, at du har rettet henvendelse til os med ønske om yderligere henstand. I februar 2008 har vi sendt en årsoversigt, hvor vi igen oplyser at policen er i fripolice.

Vi har således ikke modtaget nogen anmodning fra dig om henstand på policen og vi fastholder at invalidepensionen størrelse vil være beregnet ud fra fripoliceydelserne."

Klageren har ved skrivelse modtaget af nævnet den 12/9 2008 nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at det har været uberettiget til at omtegne til fripolice. Klageren har til støtte herfor anført:

"I brev fra PFA modtaget den 11. marts 2005, fremgår det, at jeg er bevilget midlertidig halv præmiefritagelse på police nr. …42 og …43. (brev vedlagt). I brev af 2. januar 2007 har PFA fulgt op på min sag og oplyser mig nu er udbetalingen ikke længere er midlertidig (brev vedlagt)

Der fremgår intet af brevet af 11. marts 2005, at bevillingen bortfalder, såfremt jeg fratræder min stilling inden mit fyldte 67.år

Jeg havde også en dækning med Invalidesum med dækning ved Kritisk Sygdom (gruppeliv), som jeg ville kunne videreføre på individuelle vilkår såfremt præmiefritagelsen ophører inden mit fyldte 67 år.

Der står ingen steder i brevet at præmiefritagelsen ophører såfremt jeg fratrådte min stilling inden mit fyldte 67.år

I brev af 4. april 2005 opsiger PFA Pension mig, med fristilling til følge (brev vedlagt). Pr. 19. april visiterer T. Kommune mig til fleksjob.

1. juni 2005 modtager jeg så mine nye policer på police nr. …42 og …43, hvor der fremgår at policerne er udstedt pr. 1. september 2003, pr. hvilken dato jeg er bevilget halv invalidepension (police nr. …43 er vedlagt). Hvis præmiefritagelsen skulle stoppe, burde PFA så ikke allerede have gjort mig opmærksom på det i fremsendelsesbrevet, da jeg jo var fratrådt.

Jeg blev pr. 1. februar 2007, ansat i fleksjob i N. 12 timer om ugen, under D.S.

Da jeg blev ansat under D.S. den 1. februar 2007, fik jeg en police i PFA Pension, de genoptog min police nr. …43 og fandt herefter ud af, at det var en fejl, da der jo var præmiefri-

tagelse på den. Man gav mig så en ny police og har i den forbindelse ændret min police nr. …43 til fripolice pr. 1. januar 2007 (police vedlagt)

I november måned 2007 ansøger jeg PFA Pension om fuld pension, hvilket jeg får bevilget i brev af 2. juli 2008. Jeg gør dog inden tilkendelse af fuld pension PFA Pension opmærksom på, at de ved en fejl har ændret min police nr. …43 til fripolice pr. 1. januar 2007 (mail samt policeudskrift vedlagt), først telefonisk og herefter pr. mail af 27. juni 2008.

I brev af 2. juli 2008, står der intet om min indsigelse, som jeg har tilkendegivet i min mail. Jeg ringer derfor til PFA og klager over beløbets størrelse da der jo er tale om en lavere pension, end hvis policen var med præmiefritagelse.

Dette får jeg så svar på i brev af 5. august 2008 (brev vedlagt), at PFA Pension fastholder at policen ikke kan ændres tilbage. Her nævner de dog, at min police er ændret til fripolice pr. 1. februar 2006.

Jeg kontakter derfor telefonisk min 'gamle' chef … som stadig er ansat i PFA Pension, han får situationen forklaret og lover at undersøge sagen.

I mail af 28. august 2008, beklager han at måtte meddele, at PFA ikke vil ændre på sin tidligere beslutning (mail vedlagt).

Da PFA Pension ved jeg er syg på fratrædelsestidspunktet, syntes jeg at jeg har fået en utrolig dårlig orientering og sagsbehandling."

Selskabet har ved skrivelse af 15/10 2008 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"B.s indbetalinger til policen ophørte den 31. oktober 2005, hvor hun fratrådte sin stilling i PFA Pension.

Policen blev omskrevet til fripolice pr. 1. februar 2006 efter tre måneders henstand i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes afsnit B, § 3, stk. 1.

Der er fremsendt policeudskrift til B. i juli 2006. Det fremgår af fremsendelsesbrevet og policeudskriften, at policen er omskrevet til fripolice og at forsikringsdækningerne er nedsat. B. er således orienteret om præmieophøret, jf. forsikringsbetingelsernes afsnit B, § 1, stk. 4, og reduktionen af forsikringsdækningerne. B. har endvidere modtaget breve om bortfald af gruppeordning og omskrivning af police nr. …42 til fripolice (bilag …).

B. har ikke rettet henvendelse til PFA Pension i den forbindelse og ønsket yderligere henstand på police nr. …43.

I februar 2007 sendte vi årsoversigt for 2006 til B., hvoraf den reducerede forsikringsdækning på policen fremgår.

B. reagerer først på omskrivningen til fripolice i juli 2008 - altså 2 år efter omskrivningen.

Vi skal bemærke, at PFA Pension ikke på anden måde er forpligtet til at kontakte B. i anledning af hendes fratrædelse med henblik på en afklaring af hendes pensionsforhold, jf. Østre Landsrets dom af 10. juni 2008 (bilag …).

Vi skal bemærke, at B. med sin erfaring fra ansættelsen i PFA Pension er fuldt bekendt med præmieophøret ved fratrædelsen og konsekvenserne af omskrivning til fripolice.

De forskellige ekspeditioner, der er sket på policen efter februar 2007 og som desværre har været fejlbehæftede, er korrigeret og har ikke haft indflydelse på vores afgørelse. Vi beklager forløbet, men det er imidlertid sket efter omskrivningen til fripolice. Vi mener derfor ikke, at det har betydning i den konkrete sag.

Konklusion
Vi må således fastholde, at policen er omskrevet til fripolice fra den 1. februar 2006 med reducerede forsikringsdækninger til følge."

Klageren anførte herefter i skrivelse af 22/10 2008 til nævnet:

"Jeg kan påpege, at jeg har haft pensionsordning i PFA siden 1981, og ikke som nævnt i PFA's svar siden år 2000. Det sætter spørgsmålstegn ved troværdigheden af det efterfølgende og understreger forvirringen for kunden.

Henvisningen til Østre Landsrets dom af 10. juni 2008 er ikke relevant, fordi den vedrører en helt anden problemstilling og fordi vilkårene omkring fripolice og ophør af gruppelivsdækningerne var beskrevet i et særligt pensionsregulativ (Kort og Godt) som blev udleveret af arbejdsgiveren og to var etableret hos et andet selskab (Forenede Gruppeliv) som har andre betingelser end Danicas egne. Endelig var årsagen til afskedigelsen i landsretssagen ikke begrundet i medarbejderens sygdom.

PFA kendte helt konkret årsagen til min opsigelse, der udelukkende kan henføres til mit forudgående lange sygeforløb. Man kan få den tanke, at PFA bevidst spekulerer i at jeg får en fripolice, fordi erstatningsudgiften således bliver lavere.

PFA ved også godt, at sandsynligheden for at en forsikret som i forvejen er tilkendt halv invalidepension, med stor sandsynlighed senere skal have fuld udbetaling.

PFA og sikkert også andre pensionsselskaber burde pr. automatik yde henstand på policen og ikke spekulere i syge menneskers evne til at forstå deres policeudskrifter og de senere konsekvenser af disse.

Senere sætter PFA selv indbetalingerne fra D.S. ind på den police, hvorom tvisten står. Denne fejl opdages senere og policen omskrives så igen til fripolice, men denne gang pr. 1. januar 2007. Denne dato retter PFA senere til 1. februar 2006. Disse forhold bidrager i hvert fald ikke til overblikket.

PFA kan ikke bare, som nævnt på side 1 i deres svarskrift henføre til, at jeg fordi jeg har været ansat i PFA kendte konsekvenserne af en fripolice. Jeg var/er syg på grund af stress og en efterfølgende depression. PFA bør derfor i deres sag udelukkende anlægge den betragtning, at jeg er en ganske almindelig syg kunde, som har søgt pension. Det nytter ikke, at dække sig ind under min tidligere ansættelse, fordi jeg ikke selv følte/føler at jeg kan bruge den viden til ret meget."

Selskabet anførte i skrivelse af 19/1 2009 til nævnet:

"PFA Pension har modtaget ankenævnets brev af 9. januar 2009, hvori ankenævnet beder om at få fremsendt kopi af skrivelser vedrørende konsekvenser for ophørt præmiebetaling samt information om muligheden for at fortsætte præmiebetalingen inden omtegning til fripolice pr. 1. februar 2006.

PFA Pension kan hertil oplyse, at vi ikke har sendt B. et sådan brev forud for omskrivningen til fripolice.

PFA Pension mener imidlertid ikke, at dette skal have betydning for sagens udfald. Medhenvisning til argumentationen i tidligere brev af 15. oktober 2008 til ankenævnet, herunder den anførte dom fra Østre Landsret, er det fortsat vores opfattelse, at vi har været berettiget til at omskrive til fripolice uden at give B. en forudgående separat information.

PFA Pension skal ikke undlade at gentage, at B. har været fuld bekendt med præmieophøret og omskrivningen til fripolice, jf. tidligere fremsendt bilag …, og at hun - ikke mindst taget hendes tidligere ansættelse i PFA Pension i betragtning - utvivlsomt kender til konsekvenserne ved omskrivning til fripolice."

Klageren anførte som følge heraf i skrivelse af 21/1 2009til nævnet:

"Jeg vil hermed gerne påpege, at jeg godt nok har været ansat i PFA i mange år, men er fyret pga. sygdom (panikangst, stress og depression). Min sygdom har gjort, at jeg ikke længere kan huske og koncentrere mig og ikke har kunnet gennemskue alle de papirer som er kommet i tidens løb (henviser til min første redegørelse til Ankenævnet).

Jeg har hele tiden troet, at jeg havde præmiefritagelse på mine policer, jf. min første redegørelse.

Det er 3-4 år siden jeg stoppede i PFA, og 5 år siden jeg blev syg, hvor jeg var sygemeldt i længere perioder ad gangen og arbejdede kun et par timer om dagen i de perioder jeg kunne arbejde, og jeg har ikke siden været beskæftiget indenfor forsikringsbranchen. PFA kan ikke henvise til, at jeg engang var ansat i PFA Pension.

PFA Pension skal behandle mig, som en HELT ALMINDELIG forsikringskunde.

Jeg kan påpege, at så vidt jeg er orienteret og som det foregik da jeg var ansat i PFA Pension, fik ALLE folk der fratrådte deres stilling et brev med deres muligheder. Dette erkender PFA jo også ikke er sket i mit tilfælde.

Samtidig skal min sag ikke sammenlignes med den sag som Østre Landsret har afgjort, her var der tale om en rask person, med helt andre perspektiver.

Jeg kan oplyse, at under min sagsbehandling i PFA Pension oplyste jeg til PFA, at hvis jeg havde modtaget et sådan brev, ville jeg have bedt om henstand, da jeg godt kender konsekvensen af en omskrivning til fripolice. (Jeg vedlægger en kopi af mailen, da jeg ikke tidligere har indsendt denne, så vidt jeg kan se)."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 3. Præmiebetalingen indstilles/genoptages**

Indstilles præmiebetalingen før det tidspunkt, der er fastsat i forsikringsaftalen, bliver forsikringsdækningen opretholdt i fuldt omfang i tre måneder. Derefter fortsætter forsikringen som præmiefri forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet er aftalt med PFA Pension. Beregningen sker efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til statens tilsynsmyndighed."

Nævnet udtaler:

På tidspunktet for sin fratrædelse på grund af sygdom var klageren bevilget ydelser og præmiefritagelse. Ydelserne tilgik dog selskabet, da klageren modtog fuld løn indtil sin fratræden.

Efter klagerens fratræden har selskabet omskrevet klagerens forsikring til fripolice efter 3 måneders henstand i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes afsnit B § 3 stk. 1.

Nævnet har vurderet, om der i en situation som den foreliggende, hvor klageren på fratrædelsestidspunktet er sygemeldt og berettiget til ydelser og præmiefritagelse, påhviler selskabet en rådgivningsforpligtelse i forbindelse med fratræden eller ophør af de midlertidige ydelser.

Efter nævnets opfattelse påhviler der i en sådan situation selskabet en sådan forpligtelse, idet der består en stærk forhåndsformodning om, at forsikrede vil være interesseret i at fortsætte forsikringen. Nævnet finder herefter, at selskabet har været uberettiget til at omskrive til fripolice som sket, og at selskabet som følge heraf skal beregne og udbetale ydelser, som om præmiebetalingen var fortsat efter 1/11 2005. Selskabet er dog berettiget til at modregne kravet på præmie.

Som følge af det anførte - og idet det under de givne omstændigheder ikke kan tillægges betydning, at klageren har været ansat i selskabet -

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klageren skal stilles, som om præmiebetalingen var fortsat fra 1/11 2005, hvorfor selskabet skal udbetale invalidepension svarende hertil med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24. Selskabet kan dog modregne kravet på præmie.

Poul Sørensen
formand